

Tom Anders Ahlberg
Gåseurtvej 20
2700 Brønshøj

Klage over Dansk Bibliotekscenter A/S

Jeg har senest skrevet til dig den 13. januar 2020, hvor jeg orienterede dig om, at jeg havde bedt Dansk Bibliotekscenter A/S (DBC) om en udtalelse i anledning af din klage over DBC's afslag på aktindsigt af 12. august 2019.

Advokat Jesper Fabricius har den 30. januar 2020 svaret på min anmodning på vegne af DBC. Jeg sender til din orientering en kopi af advokatens brev.

Advokaten har på vegne af DBC anført, at DBC ikke kan anses for omfattet af offentlighedsloven, og at DBC som følge heraf heller ikke kan være omfattet af ombudsmandens kompetence.

Jeg har i dag meddelt advokat Jesper Fabricius og DBC, at det er min opfattelse, at DBC er omfattet af § 4, stk. 1, i offentlighedsloven, og at jeg må fastholde min tidligere beslutning om, at DBC skal være omfattet af ombudsmandens virksomhed i samme omfang, som DBC er omfattet af reglerne i offentlighedsloven, jf. § 7, stk. 4, i lov om Folketingets Ombudsmand (lovbekendtgørelse nr. 349 af 22. marts 2013).

Til din orientering sender jeg en kopi af mit brev til advokaten og DBC.

Advokaten har i sit brev af 30. januar 2020 på vegne af DBC oplyst, at hvis DBC anses for omfattet af ombudsmandens virksomhed, vil DBC genoptage behandlingen af din anmodning om aktindsigt med henblik på snarest muligt at træffe en ny afgørelse om aktindsigt.

På den baggrund mener jeg ikke, at jeg har grundlag for at fortsætte min undersøgelse af DBC's afslag på aktindsigt. Jeg henviser til § 16, stk. 1, i ombudsmandsloven. Det fremgår af denne bestemmelse, at ombudsmanden selv afgør, om en klage giver tilstrækkelig anledning til undersøgelse.

10. februar 2020

Dok.nr. 19/05146-9/MV
Bedes oplyst ved
henvendelse

+ bilag

**Folketingets
Ombudsmand**
Gammeltorv 22
1457 København K
33 13 25 12
www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Personlig henvendelse:
Man.-fre. 10-14
Telefontid:
Man.-tors. 9-16
Fre. 9-15

Som det fremgår af mit brev af dags dato til DBC, har jeg bedt DBC om at underrette mig om det nye svar til dig.

Jeg beder dig om at vente, til du har modtaget DBC's nye svar på din anmodning om aktindsigt, før du tager stilling til, om der er grundlag for at klage til mig igen.

Jeg foretager mig herefter ikke mere i anledning af din henvendelse.

Med venlig hilsen

Niels Fenger

Kopi sendes til:

Advokat Jesper Fabricius
DBC A/S

FOLKETINGETS
OMBUDSMAND

Skilleark

Dokumentnummer: 19/05146-9

DBC A/S
Tempovej 7-11
2750 Ballerup

Tom Ahlberg – afslag på aktindsigt

Jeg har fra advokat Jesper Fabricius modtaget DBC's svar på mit brev af 13. januar 2020.

Advokaten har på vegne af DBC anført, at DBC ikke kan anses for omfattet af offentlighedsloven, og at DBC som følge heraf heller ikke kan være omfattet af ombudsmandens kompetence.

Jeg sender hermed en kopi af mit brev af dags dato til advokat Jesper Fabricius.

Under henvisning til det, som jeg har anført i brevet til advokaten, er det min opfattelse, at DBC er omfattet af offentlighedslovens § 4, stk. 1, og jeg må fastholde min tidligere beslutning om, at DBC skal være omfattet af ombudsmandens virksomhed i samme omfang, som DBC er omfattet af reglerne i offentlighedsloven, jf. ombudsmandslovens § 7, stk. 4.

Jeg er i øvrigt bekendt med, at Kulturministeriet i et brev af 26. august 2019 til Tom Ahlberg har skrevet, at ministeriet deler den opfattelse, at DBC som et rent offentligt ejet selskab er omfattet af offentlighedsloven efter lovens § 4, stk. 1, og at Kulturministeriet ikke har udstedt regler om, at selskabet er undtaget efter lovens § 4, stk. 2.

Advokat Jesper Fabricius har på vegne af DBC oplyst, at hvis DBC anses for omfattet af ombudsmandens virksomhed, vil DBC genoptage behandlingen af Tom Ahlbergs anmodning om aktindsigt med henblik på snarest muligt at træffe en ny afgørelse om aktindsigt.

Jeg har på den baggrund besluttet ikke at fortsætte min undersøgelse i sagen, idet jeg går ud fra, at DBC nu vil genoptage sagen og på ny svare på Tom Ahlbergs anmodning om aktindsigt.

10. februar 2020

Dok.nr. 19/05146-8/MV
Bedes oplyst ved
henvendelse

+ bilag

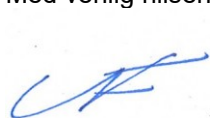
**Folketingets
Ombudsmand**
Gammeltorv 22
1457 København K
33 13 25 12
www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Personlig henvendelse:
Man.-fre. 10-14
Telefontid:
Man.-tors. 9-16
Fre. 9-15

Jeg har i et brev af dags dato meddelt Tom Ahlberg min beslutning og sender til orientering en kopi af mit brev til ham.

Jeg beder DBC om at underrette mig om sit nye svar til Tom Ahlberg.

Med venlig hilsen

Niels Fenger

Kopi sendes til:

Advokat Jesper Fabricius
Tom Ahlberg

**FOLKETINGETS
OMBUDSMAND**

Skilleark

Dokumentnummer: 19/05146-9

Folketingets Ombudsmand
Gammeltorv 22
1457 København K

Att: Områdechef Kirsten Talevski

Afslag på aktindsigt til Tom Ahlberg – Dok.nr. 19/05146-2/MV

DBC A/S har anmodet om min bistand til besvarelsen af dit brev af 13. januar 2020.

Brevet synes at forudsætte, at DBC er omfattet af Ombudsmandens kompetence, uden at der formelt er taget stilling til dette helt centrale spørgsmål.

DBC anmoder venligst om, at spørgsmålet om, hvorvidt DBC er omfattet af Ombudsmandens kompetence udskilles til forlods særskilt stillingtagen, før DBC tager nærmere stilling til det videre forløb af sagen.

Såfremt Ombudsmanden afgør, at DBC er omfattet af Ombudsmandens kompetence, agter DBC at genoptage behandlingen af Tom Ahlbergs aktindsigtsanmodning med henblik på snarest muligt at træffe en ny afgørelse om aktindsigt i sagen.

Nedenfor redegør jeg nærmere for min vurdering af, om DBC er omfattet af Ombudsmandens kompetence. Konklusionen er, at DBC efter min opfattelse ikke er omfattet af offentlighedsloven, og at DBC som følge heraf heller ikke er omfattet af Ombudsmandens kompetence.

Indledningsvis skal jeg for god ordens skyld gøre opmærksom på, at KL per 1. januar 2020 ejer 100% af aktierne i DBC, og at DBC på tidspunktet for anmodningen om aktindsigt (10. august 2019) ejede 61,5 af aktierne mens Kulturministeriet ejede de resterende 38,5% af aktierne.

Folketingets Ombudsmands kompetence ift. DBC

I dit brev til Tom Anders Ahlberg af 4. oktober 2019 fremgår følgende:

"I den forbindelse henviser jeg til, at jeg i et brev af 9. marts 2015 (mit sagsnr. 15/00933) meddelte DBC, at jeg har bestemt, at DBC skal være omfattet af ombudsmandens virksomhed i samme omfang,

som DBC er omfattet af reglerne i offentlighedsloven, jf. § 7, stk. 4, i lov om Folketingets Ombudsmand (lovbekendtgørelse nr. 349 af 22. marts 2013)."

I henhold til § 7, stk. 4, i lov om Folketingets Ombudsmand har du således bestemt, at DBC er omfattet af din kompetence i samme omfang, som DBC er omfattet af reglerne i offentlighedsloven. Det er således afgørende for spørgsmålet om, hvorvidt DBC er omfattet af din kompetence, om DBC er omfattet af reglerne i offentlighedsloven.

DBC er et privatretligt organiseret selskab, organiseret i aktieselskabsform, og er således ikke en myndighed, som er en del af den offentlige forvaltning. DBC er således ikke omfattet af offentlighedslovens § 2.

DBC er heller ikke blandt de institutioner, foreninger m.v. (herunder KL) og virksomheder, som er omfattet af offentlighedsloven i medfør af lovens § 3, ligesom DBC ikke er blandt de selskaber og virksomheder m.v., som er omfattet af offentlighedsloven efter lovens § 5.

Det eneste tilbageværende spørgsmål er herefter, om DBC er omfattet af offentlighedsloven i medfør af lovens § 4.

Offentlighedslovens § 4, stk. 1, lyder som følger:

"Loven finder bortset fra bestemmelserne i §§ 11 og 12 og §§ 15-17 anvendelse på al virksomhed, der udøves af selskaber, hvis mere end 75 pct. af ejerandelene tilhører danske offentlige myndigheder."

DBC er imidlertid ikke ejet af en dansk offentlig myndighed, idet DBC er ejet af KL, som ikke er en offentlig myndighed og heller ikke en del af den offentlige forvaltning. KL er interesse- og medlemsorganisation for de 98 kommunalbestyrelser i Danmark og er organiseret som en forening. I forbindelse med 2013-loven blev KL eksplicit omfattet af offentlighedsloven, jf. lovens § 3, stk. 1, nr. 3. Dette understøtter, at KL ikke er en offentlig myndighed.

Efter forarbejderne til offentlighedslovens § 4, stk. 1, vil bestemmelsen også kunne finde anvendelse i relation til indirekte ejede selskaber, f.eks. et datterselskab af et selskab, som er ejet af offentlige myndigheder. Det må antages, at dette kun under særlige omstændigheder vil være tilfældet, da det ikke følger af lovens ordlyd. Det forhold, at kommunerne er medlemmer af KL, medfører efter min opfattelse ikke, at der er tale om en sådan indirekte selskabskonstruktion, som efter forarbejderne vil kunne være omfattet af § 4, stk. 1. Det forhold, at kommunerne er medlemmer af KL, kan således ikke i relation til offentlighedslovens § 4, stk. 1, sidestilles med, at kommunerne ejer et selskab (som ejer DBC). KL's privatretlige organisation er således ikke i relation til offentlighedsloven at sidestille med en selskabskonstruktion, og at KL ikke kan anses som et selskab i offentlighedslovens forstand fremgår også af, at lovgiver har fundet det nødvendigt at angive direkte i offentlighedslovens § 3, stk. 1, nr. 3), at KL er omfattet af offentlighedsloven, hvilket ikke havde været nødvendigt, hvis KL var omfattet af loven som myndighedsejet selskab i medfør af lovens § 4, stk. 1.

Det er på den baggrund min opfattelse, at DBC ikke er omfattet af offentlighedsloven, og dermed heller ikke er omfattet af Ombudsmandens kompetence.

Det skal afslutningsvis bemærkes, at det efter min opfattelse ikke ændrer på ovenstående, at Ombudsmanden i FOU nr. 2015.20 umiddelbart gik ud fra, at DBC var omfattet af offentlighedslovens § 4, stk. 1, og dermed af offentlighedslovens regler om aktindsigt. DBC bestred således på daværende tidspunkt ikke at være omfattet af § 4, stk. 1, men den daværende vurdering er efter min mening fejlbehæftet.

Uanset hvad DBC i øvrigt på daværende tidspunkt måtte have antaget, følger det af § 7, stk. 4, i lov om Folketingets Ombudsmand, at Ombudsmanden ikke kan gøre sig kompetent i forhold til DBC, når DBC ikke er omfattet af offentlighedsloven, uanset om DBC i øvrigt tidligere måtte have ønsket at følge offentlighedslovens regler. Ombudsmandens udtalelse i 2015 siger da alene også, at Ombudsmanden anser sig kompetent "i samme omfang, som DBC er omfattet af reglerne i offentlighedsloven".

Da DBC som anført ikke er omfattet af offentlighedsloven, har Ombudsmanden ikke kompetence.

Som indledningsvis anført afventer DBC nu jeres stillingtagen til, om DBC efter jeres opfattelse er omfattet af offentlighedsloven og ser gerne en snarlig afklaring af dette spørgsmål.

Jeg står naturligvis til rådighed, såfremt I måtte ønske yderligere oplysninger til afgørelse af dette spørgsmål.

Med venlig hilsen

Jesper Fabricius
Partner, Advokat

**FOLKETINGETS
OMBUDSMAND**

Skilleark

Dokumentnummer: 19/05146-9

Accura Advokatpartnerselskab
Att.: Advokat Jesper Fabricius
Tuborg Boulevard 1
2900 Hellerup

Sagsnr. 1036992/7: Dansk Bibliotekscenter A/S – Afslag på aktindsigt til Tom Ahlberg

Du har den 30. januar 2020 på vegne af Dansk Bibliotekscenter A/S (herefter DBC) svaret på mit brev af 13. januar 2020.

10. februar 2020

Du har anført, at DBC ikke kan anses for omfattet af offentlighedsloven, og at DBC som følge heraf heller ikke kan være omfattet af ombudsmandens kompetence.

Dok.nr. 19/05146-10/MV
Bedes oplyst ved
henvendelse

1. Virksomheder, der som DBC A/S er organiseret i selskabsform, er som udgangspunkt ikke omfattet af ombudsmandens virksomhed, da de ikke er en del af den offentlige forvaltning. Det følger af § 7, stk. 1, 1. pkt., i ombudsmandsloven (lovbekendtgørelse nr. 349 af 22. marts 2013).

+ bilag

Ombudsmanden kan imidlertid bestemme, at selskaber, institutioner, foreninger mv., der ved lov eller administrativt helt eller delvis inddrages under de regler og principper, der gælder for den offentlige forvaltning, i samme omfang skal være omfattet af ombudsmandens virksomhed, jf. ombudsmandslovens § 7, stk. 4.

**Folketingets
Ombudsmand**
Gammeltorv 22
1457 København K
33 13 25 12
www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

I anledning af en konkret klage over DBC skrev ombudsmanden den 27. februar 2015 bl.a. følgende til DBC:

Personlig henvendelse:
Man.-fre. 10-14
Telefontid:
Man.-tors. 9-16
Fre. 9-15

"Jeg går umiddelbart ud fra, at DBC er omfattet af offentlighedslovens § 4, stk. 1, og dermed af offentlighedslovens regler om aktindsigt.

Jeg henviser til, at DBC – efter oplysningerne på selskabets hjemmeside – er ejet af Kommunernes Landsforening (61,5 pct.) og staten (38,5 pct.). Se i den forbindelse de specielle bemærkninger til offentlighedslovens § 4 (lovforslag nr. L 144 af 7. februar 2013), hvoraf det fremgår, at loven finder anvendelse på de omhandlede selskaber, uanset om der er tale om direkte eller indirekte ejerskab af mere end 75 pct. af ejerandelene.

Se endvidere Mohammad Ahsan, Offentlighedsloven med kommentarer (2014), side 142 ff.

Jeg bemærker i øvrigt, at DBC selv har anset sig for omfattet af (dele af) offentlighedsloven.

I overensstemmelse med hensigten bag ombudsmandslovens § 7 er jeg indstillet på i medfør af ombudsmandslovens § 7, stk. 4, at bestemme, at DBC skal være omfattet af ombudsmandens virksomhed.

Før jeg tager stilling til, om DBC skal være omfattet af ombudsmandens virksomhed, anmoder jeg om, at DBC sender mig bemærkninger – dels til spørgsmålet om, hvorvidt selskabet er omfattet af offentlighedslovens § 4, stk. 1, dels til, at jeg er indstillet på at bestemme, at selskabet skal være omfattet af ombudsmandens virksomhed.”

DBC oplyste den 3. marts 2015, at selskabet anså sig for omfattet af offentlighedslovens § 4, stk. 1, og det fremgik, at selskabet ikke havde indvendinger i forhold til at blive omfattet af ombudsmandens virksomhed.

Den 9. marts 2015 meddelte ombudsmanden herefter DBC, at han i medfør af ombudsmandslovens § 7, stk. 4, havde bestemt, at DBC skulle være omfattet af ombudsmandens virksomhed i samme omfang, som DBC er omfattet af reglerne i offentlighedsloven.

Ombudsmanden orienterede samtidig Folketingets Retsudvalg og Kulturministeriet om sin beslutning.

Ombudsmanden har efterfølgende behandlet klager over DBC i forbindelse med sager om aktindsigt efter offentlighedsloven.

2. Du har oplyst, at KL fra den 1. januar 2020 ejer 100 pct. af aktierne i DBC, og at KL på tidspunktet for Tom Ahlbergs anmodning om aktindsigt den 10. august 2019 ejede 61,5 pct. af aktierne, mens Kulturministeriet ejede de resterende 38,5 pct. af aktierne.

Det er din opfattelse, at DBC ikke er omfattet af § 4, stk. 1, i offentlighedsloven.

3. § 4, stk. 1, i offentlighedsloven (lov nr. 606 af 12. juni 2013 om offentlighed i forvaltningen) har følgende ordlyd:

”§ 4. Loven finder bortset fra bestemmelserne i §§ 11 og 12 og §§ 15-17 anvendelse på al virksomhed, der udøves af selskaber, hvis mere end

75 pct. af ejerandelene tilhører danske offentlige myndigheder. Det gælder dog ikke børsnoterede selskaber og disses datterselskaber.”

I forarbejderne til bestemmelsen i § 4, stk. 1, (jf. lovforslag nr. L 144 af 7. februar 2013) er der bl.a. anført følgende:

”Bestemmelsen, der er ny, udvider lovens organisatoriske anvendelsesområde, således at loven ikke alene finder anvendelse på de offentlige myndigheder, der er omfattet af § 2, men også på selskaber, der i kraft af det offentliges ejerskab er undergivet en betydelig grad af offentlig styring og kontrol.

Ifølge bestemmelsen finder loven anvendelse for selskaber, hvis mere end 75 % af ejerandelene tilhører danske offentlige myndigheder. Om begrundelsen herfor henvises der til betænkningens side 304 ff. og pkt. 4.3.1.2 og pkt. 4.3.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det afgørende for, om loven gælder for et selskab, er, hvorvidt denne betingelse om offentlig ejerskab på mere end 75 % er opfyldt på tidspunktet for modtagelsen af anmodningen om aktindsigt.

Ved selskaber forstås juridiske personer med en formue adskilt fra det offentliges formue, der driver forretningsmæssig virksomhed. Dermed omfattes bl.a. aktieselskaber og anpartsselskaber omfattet af selskabsloven. Endvidere omfattes selskaber, der er omfattet af lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, der gælder for enkeltmandsvirksomheder, interessentskaber, kommanditselskaber, andelsselskaber (andelsforeninger) samt andre selskaber og foreninger med begrænset ansvar, som ikke er omfattet af selskabsloven eller lov om erhvervsdrivende fonde.

Som anført finder loven alene anvendelse for de omhandlede selskaber, hvis mere end 75 % af ejerandelene tilhører danske offentlige myndigheder.

Det er herved forudsat, at loven finder anvendelse på sådanne selskaber, uanset om der er tale om direkte eller indirekte ejerskab af mere end 75 % af ejerandelene. Ved indirekte ejerskab forstås ejerskab gennem en eller flere andre juridiske personer. F.eks. vil et selskab, hvori ejerandelene er fordelt med 25 % på fire selskaber, som staten alle ejer 100 % af, være omfattet af bestemmelsen. Derimod vil et selskab, der er 76 % ejet af et andet selskab, som det offentlige ejer 76 % af, ikke være omfattet af bestemmelsen.”

Af Justitsministeriets vejledning om lov om offentlighed i forvaltningen (vejledning nr. 9847 af 19. december 2013) fremgår bl.a. følgende om offentligt ejede selskaber (jf. pkt. 3.3):

"Loven finder anvendelse på sådanne selskaber, uanset om der er tale om direkte eller indirekte ejerskab af mere end 75 pct. af ejerandelene. Ved indirekte ejerskab forstås ejerskab gennem en eller flere andre juridiske personer. F.eks. vil et selskab, hvori ejerandelene er fordelt med 25 pct. på fire selskaber, som staten alle ejer 100 pct. af, være omfattet af bestemmelsen. Derimod vil et selskab, der er 76 pct. ejet af et andet selskab, som det offentlige ejer 76 pct. af, ikke være omfattet af bestemmelsen, da den offentlige ejerandel i et sådant tilfælde vil udgøre 58 pct. Selskaber, som KL eller Danske Regioner ejer med mere end 75 pct., er også omfattede af loven."

Mohammad Ahsan, Offentlighedsloven med kommentarer (2014), s. 142, anfører bl.a. følgende vedrørende bestemmelsen i offentlighedslovens § 4, stk. 1:

"2. Kravet om, at mere end 75 % skal tilhøre det offentlige

...

Offentlighedsloven finder i øvrigt anvendelse på de omhandlede selskaber, uanset om der er tale om *direkte eller indirekte offentligt ejerskab* af mere end 75 % af ejerandelene. Ved indirekte ejerskab forstås ejerskab gennem en eller flere andre juridiske personer (eksempelvis kommunernes ejerskab af Kombit A/S gennem KL, jf. nedenfor). (...)

Kommunerne og Regionerne deltager i erhvervsdrivende virksomhed på forskellig måde. For det første kan den kommunale eller regionale deltagelse i selskaber bestå i *direkte* deltagelse i et selskab. Herved forstås, at det pågældende selskab som sådan er ejet af en eller flere kommuner. Den kommunale eller regionale deltagelse kan også bestå i en *indirekte* deltagelse ved, at kommunerne eller regionerne gennem deres medlemskab af KL, Danske Regioner og andre foreninger deltager i erhvervsdrivende virksomhed, og i kraft af denne deltagelse kan de pågældende erhvervsvirksomheder være under kommunal eller regional kontrol. Eksempelvis er Kombit A/S (kommunernes it-fællesskab, der blev dannet i maj 2009) 100 procent ejet af KL, og de generalforsamlingsvalgte medlemmer af selskabets bestyrelse er alle kommunalpolitikere. (...)"

Jeg henviser herudover til Sten Bønsing, Aktindsigt i offentligt ejede selskaber, i Baumbach m.fl., (red.), Ret på flere felter, Festskrift til Carsten Henriksen, s. 197 (202 f), der anfører bl.a. følgende:

”Bestemmelsen dækker både direkte og indirekte ejerskab. Således skal ejerskab af statslige og kommunale (inkl. KL) enheder sammenlægges ved beregningen af ejerandelen.”

Endelig henviser jeg til Jon Andersen, Offentlighed i forvaltningen (2013), s. 47.

4. På baggrund af ovenstående er det min opfattelse, at DBC er omfattet af offentlighedslovens § 4, stk. 1, og jeg må derfor fastholde beslutningen om, at DBC skal være omfattet af ombudsmandens virksomhed i samme omfang, som DBC er omfattet af reglerne i offentlighedsloven, jf. ombudsmandslovens § 7, stk. 4.

Jeg bemærker, at jeg i øvrigt er bekendt med, at Kulturministeriet i et brev af 26. august 2019 til Tom Ahlberg har skrevet, at ministeriet deler den opfattelse, at DBC som et rent offentligt ejet selskab er omfattet af offentlighedsloven efter lovens § 4, stk. 1, og at Kulturministeriet ikke har udstedt regler om, at selskabet er undtaget efter lovens § 4, stk. 2.

5. Du har på vegne af DBC oplyst, at hvis DBC anses for omfattet af ombudsmandens virksomhed, vil DBC genoptage behandlingen af Tom Ahlbergs anmodning om aktindsigt med henblik på snarest muligt at træffe en ny afgørelse om aktindsigt.

Jeg har på den baggrund besluttet ikke at fortsætte min undersøgelse i sagen, idet jeg går ud fra, at DBC nu vil genoptage sagen og på ny svare på Tom Ahlbergs anmodning om aktindsigt.

Jeg har i et brev af dags dato meddelt Tom Ahlberg min beslutning.

Jeg har bedt DBC om at underrette mig om sit nye svar til Tom Ahlberg.

Til orientering sender jeg en kopi af mine breve til DBC og Tom Ahlberg.

Jeg har sendt DBC, Tom Ahlberg og Kulturministeriet en kopi af dette brev.

Med venlig hilsen

Niels Fenger

Kopi sendes til:

DBC A/S
Tom Ahlberg
Kulturministeriet

Bagside

Antal filer:

4